

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE.

Egy évre 10 Ft — kr.
Félre 5 " "
Negyedre 2 " 50 "
Egy órára 1 " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felölös szerkesztő: **BARTHA MÓR.**

Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Havasabos papírt sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
szaporítottak alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Kölcsönös áldozatkészség.

A király döntése által megadott utasításban, hogy tudniillik a kormány vegye fel, az össze-vissza bonyolított helyzetből való kibontakozásra a tárgyalást, a parlamenti pártok vezérfiaival: a pártok kölcsönös áldozatkészségére, mely kötelesség-érzetére van utalás, amely alól egyik sem tarthatja magát felszabadítottának, ha ugyan azt a kibontakozásra vezethető tárgyalást — amint kell — komolyan veszik.

Kölcsönös kötelesség-érzetből eredőnek mordhatjuk ezt az áldozatkészséget, mert mindenek pártoknak van mit feláldoznia abból, aminek ugysincs ethikai tartalma, míg ellenben a miért áldozik, mindenekelőtt bírja, bírnia kell — ezt.

Mert kétségen kívül, ugy a többség, vagy ha — mondjuk — a kormány-párt, mint a kisebbség, vagy hát az ellenzék, túllépték a határt, amelynek túllépése elfajult személyes, s a közérdeket veszélyeztető, üdvtelen harcokban nyilvánul s magok a pártok érzik már, — bár amelyik okozta régebben érezte volna — a viszony iszonyúan kellemetlen voltát... mindenek felett pedig érzik — érezniök kell a nemzeti közérzetnek végzetessé válható válságba hurczolását. És ami az emberi gyarlósággal együtt jár — és jellemző: egyik a másikat teszi felelőssé a helyzet elfajulásáért. Meg kellett tehát mutatni kölcsönösen, hogy különbség nélkül akarják a helyzet javítását.

Nem az a célunk, hogy a pártoknak az önismeret tükrét tartsuk elébe; bárha ez, — akikben van a sokrateszi bölcseségre hajlam, nemis volna hálátlan dolog; mert abban a tükörben meglátva magokat, bünbánóan fakadnának erre a kijelentésre: «*mea culpa mea maxima culpa!*» s a bűnnek megismerése már utbatérés a javulás felé.

Az sem célunk, hogy prókátorként lépjünk fel egyik — vagy másik párt védelmére. Hanem minden tartózkodásunk mellett is, annyit kimondhatunk, hogy amelyik párt, akár önző hatalmi érdekből, akár jobb érzés, — akár tisztalátás hiányából letévedt a törvényes utról s akár álszégnyből és ki vagyok én vagyokból vissza nem akarva arra térni, sőt hatalmi erejében elbizakodott, provokálta, ingerelte, megsértette a másikat a törvényhez szilárd ragaszkodását; kigunyolta számban, csekély, de nagy morális erejét, — azon van a felelősség sulya, annak kell mindenekelőtt

beismernie ezt s ezzel a beismeréssel kezdeni el a helyzet javítását. Ez rá nézve a böcsőség kezdete, a megtérés őszinteségének és áldozatkészségének bizonyossága!

Ezután rögtön előáll a másiké, hogy fogadja el a békére nyújtott jobbot... fogadja el — áldozatkészséggel, még ha a tiszta öntudatból folyó önértetből, még ha jogaiból kellene is feladnia valamit. Mert amit magáéból egyik és másik áldozatul visz, azt nem vesztette el... az sokszorosan megtérül azon jóleső tudatban, hogy a közért — a Hazáért, a Nemzetért — tette.

Ezen szép és nemes áldozatkészség bebizonyításának adott alkalma állt most a béketárgyalások megnyitásával a magyar parlamenti pártok előtt; a melyet ha a vezérferfiak megértettek és ki is használtak: visszatér a normális állapot — a parlament tekintélye, a többség jogának kellő méltatása; de az ellenzék éppen most megbizonyított ereje értékének és szükséges voltának elismerése is... visszaáll a mindenekfelett való — a kívánatos fejlesztő béke.

Bizony eljött, nagyon eljött ennek az ideje!

Ami most a parlamentben folyt s még mindig foly, a többség törvénytelen akciója által kikényszerített reakció — az obstrukció szörnyen abnormalissá tette a parlamenti életet s lerántotta ezt, megkövetelhető tekintélyéből.

De hát ez örökké nem tarthat. Mert a parlament alkotásra, az alkotmány fejlesztésére hivatott és bizatott meg a Nemzet által. S ki nem látná, hogy az obstrukció csak szükséges rossz; kényszerített tulhajtás a tulhajtások elleni jog-védelemre, de nem alkotó erő s nem csaponghat maga sem folytonosan a másik tulságba. Ezt mind a többségnek, mind a kisebbségnek be kell látnia.

Azt, hogy a többség bűnből született, tehát általa félreismert hatalmi ereje, amelyben bizakodott és elbizakodott, ha tulteng a törvény rovására és nem alkalmas a tisztességes és jó kormányzásra és hogy a törvényes téren álló kisebbség ellenállásán megtörve neveltségessé, ha nem boszantón ingerlővő válik a Nemzet szemében s ön maga okozza hajthatatlan makacosságával önromlását: eléggé beláthatta már a többség. Vajha csak ezt, de hát még azt is, hogy ezzel — közromlást okoz!

A kisebbségnek pedig azt kell belátnia, hogy obstrukcióval támogatott

ellentállása, csak addig jogosult, amíg az erre kényszerítő viszonyok tartanak; de ha a többség megelégette vértelen vereségét s hajlandó vagy kész is a sértett törvényeknek elégtételt szolgáltatni, a parlamentarizismus megrombolt erkölcsét kijavítani és ennek alaszállított méltóságát visszaállítani stb. stb. s a »suprema lex« előtte is a legfőbb törvény már: akkor vissza kell lépnie a kényszer álláspontról s a normalis parlamenti viszonyokba őszinte örömmel helyeznie vissza — magát... A kölcsönös áldozatkészség tehát, a folyamatban levő béketárgyalások sikeréért, a pártok elengedhetlen kötelessége.

Meghozzák-e e tárgyalások a várva várt sikert, amint ezt a király akarja, amiért a Nemzet reménykedve-reménykedik: nem tudjuk; de azt csakugyan állithatjuk, hogy kölcsönös áldozatkészség nélkül — nem.

Mindkét pártnak azonban azt mondjuk, hogy ay áldozat, amelyet a kibekülés követel: nem egészséges hazafiui elvekről, — nemzeti és állami törvényes jogokról lemondásban, — hanem ellenkezőleg, ezeknek vállvetve való munkálására és erősbitésére való megegyezésben áll. Mert ez minden pártnak főkötelessége, annak kell lennie. Erre nyerték megbizatusukat a Nemzettől. Ennek meg nem felelni kötelesség-szegés a Haza szent érdeke ellen,

Ha az egyesült ellenzék vezérelvei szerint való megállapodását bíráljuk: azt kell mondanunk, hogy őszintén hajlandó feláldozni a kibekülésért azt, ami feláldozható a védelmi taktikát, sőt a lényegtelenebb, másodrendű kérdéseket is. Lemond az obstrukcióról, megadja az indemnitást, a kiegyezési provizóriumot, az ujonczozást, ha egy új, bizalomra érdemes kormány a békepontozatokat programjába felveszi és ezekfelől törvényes biztosítékot kötelez, még belemegy a többség által felvetett házszabályok reviziójába is, mivel ezeknek kellő megalkotását, a minden téren tiszteletben tartandó tisztaválasztások által eléggé biztosítottak reményli.

De a melyek a magyar nemzeti állam lényeges, — mondhatni vitális érdekei, törvényben biztosított joga: azokról az ellenzék le nem mond és vezérelvei szerint le sem mondhat, mert azok az Állam-életének alap-feltételei.

Az egyesült ellenzék béke-pontozatai, mint fennmaradó követelések s a béke-egyezmény »conditio sine qua non« ja tehát:

1., A kiegyezésnek a provizorium ideje alatt az 1867: X.I. t. cz. 68 §. és az 1898. I. t. cz. szerint való önálló vámtarületi jogállapotba lépéssel berendezés Ausztriával csak 1903-ig tartó gazdasági viszony fenntartása.

2., A tisztaválasztások biztosítása, mégpedig nemcsak az országgyűlésre, hanem a megyék és községekre nézve is és a mindezzel egybefüggő; az inkompatibilitás szigorítása; a kuriai bírásokodás azonnal való életbeléptetése, a cenzus leszállítása és egyszerűsítése, amely által a választói jog is kiterjesztetik.

Ezek a főfeltételek, amelyek a békekötés követelményei is az ellenzék részéről be is terjesztettek, Törvényes és elengedhetetlen követelmények. Ami feladható volt feladozta az ellenzék. Viheti fel, vagy már fel is vitte Bánffy br. a királyhoz.

Minden attól függ, miként informálták itthon egymást, vagy miként informálja Becben Bánffy a királyt, vagy a király saját jó belátása által illetve — eltagadja-e az áldozatot s megbízható kormányra bizza-e a végrehajtást. Az ellenzék bizonyára ösztönzi, de a magyar államjog határaiból ki nem léphetve — meghozta az áldozatot!

A képviselőház ülése.

Debreczen, január 14.

A képviselőház ülése Csütörtökön — Jan. 12. — ismét csak az obstrukció folytatása volt, csak hogy más mederben. Ekkor már a jegyzőkönyv hitelesítésénél nem adtak be a baloldaltól módosítási indítványokat s nemis voltak ezekfelett névszerinti szavazások, hanem a napirend előtt kértek szót.

Madarász József a mikor bejelentette, hogy egy és más képviselő a napi-

rend előtt kíván szót emelni, de ő azt a jelenlegi viszonyokra való tekintettel meg nem engedte: nagy örömmel helyeselni kezdte a többség... de bizony ez az öröm nagyon korai volt; mert az ellenzék hallani akarta a felszólalásokat. Az elnök tehát feltette a kérdést, hogy Hentaller L. felolvassa-e az 1848. oct. 3-án Récsény Ádám ellen jegyzésével megjelent királyi kéziratot és az erre vonatkozó okt. 7. képviselőházi határozatot? amely alkalommal már a mostani korelnök Madarász József is a Ház tagja volt.

A baloldalon a felolvasást követelték; persze a jobb oldalon elleneztek. Erre az ellenzék oldalról hnsz képviselő névszerinti szavazást kért. Tehát az obstrukció új mederben megindult. Mert hiába tiltakozott Szűcs Pál, e tizenhárom próbás mungó a házszabályok 141. §-a szerint arra, hogy napirend előtti felszólalásokban nincs helye határozatnak. Polónyi G. kifejtve, hogy itt nem határozatról, hanem arról van szó csak: megenged-e a Ház a felszólalást ebben a donés csak egyszerű szavazással, vita nélkül történik, tehát a névszerinti szavazásnak helye van: az elnök elrendelte ezt, csak hogy husz képviselő beadott kívánatára ma s napra halasztotta. Tehát a tegnapi is gondoskodott a tegnapielőtt.

Azután Buzáth csak a pártok elhelyezésének helyesebb elrendezéséről való beszélni akarását s hogy ezt ismét nem engedhette meg — jelentette be az elnök. Ennek ellene mondott Wittmann I. a mire aztán Buzáth ismét névszerinti szavazást kért s ezt az elnök újra másnapra tűzte ki, a jobb oldal indignálódása kíséretében.

Hogy azonban a többség szavazás nélkül ne maradjon ez ülésen sem: Kubik B. a Ház rossz szellőztetését és légvonatát tette szóvá s mint halasztathatlan ügyben névszerinti szavazást kért. És a Ház szavazott, 6 ellenzék ellen a többség 114 szavazatával győztesen maradt.

Ivánka Oszkar a miniszterelnöknek a törvényhozás elleni viselkedése miatt emelt szót s a jobb oldal ellenmondása dacára elrendelte az elnök a következő napi névszerinti szavazást.

Sághy Gy. a fogyasztási adó dolgában szóhatásához rögtön szavazást kért. Meg-

nyerte. 4 ellenzék ellen a többség 122 szavazattal győzött.

Blaskovich F. a Ház telefonjának az országos hálózattal való összekapcsolása ügyében való szolálásához a névszerinti szavazást közbejött vita, a többség ellenzése ellenére — másnapra tűzte ki.

Fáy István a szegény nép adóterhének könnyebbitésére tartozó szolálásával provokált azonnali szavazást. Erre már betódultak az ellenzékiek is, de 54 szavazatuk ellenében 132 szavazattal győzött ez emberiségi ügy ellenében is a többség.

Az elnök a fennebbi névszerinti szavazásokat a jan. 13-iki ülés napirendjére kitűzve, bejelentett egy sürgős interpellációt.

Lukács Gyula elmondja, hogy a posta és táviró a függetlenségi parthoz érkezett ex-lex ellenes tiltakozásokat nem továbbította. Tegnap pedig távirat érkezett Szlavóniából, Szlatináról, hogy ott azok, kik az országgyűléshez intézett, a törvénytelen állapotot megszüntetni kérést, a törvénytelen állapotot megszüntetni kérést aláírták, csendörök elfogták és a szolgabírósgá börtönébe kísérték. (Főkiáltások: Gyalázat!) Ez a kervényezési jog durva megsértése.

Ilye üjogsértés Szlavóniában a magyarsággal szemben minden napos. Kéri a kormányt, szerezzon be hiteles információt és etől teszi függővé íjéletét. Interpellációját, melyet a miniszterelnökhöz s a horvat miniszterhez intéz, ez: Igaz-e, hogy a verőcevár-megyei, szlatinai járás szolgabírája, Erdélyi József kociczei lakost, s a noza bukoviczai bírót, csak azért, mert egy a magyar országgyűlés képviselőházához intézett kervényt aláírtak, csendörökkel elfogattott, Szatinára kísértetett és őket lezaratta és még ma is fogva tartja? S hogy ha igaz, szandékoznak-e a hivatalos hatalommal való visszaélés ellen a megtorló lépéseket megtenni?

Azután az elnök az ülést 1 óra 20 perckor eloszlatta.

A tegnapi — jan. 13. — 10 óra után elkezdett ülésen folyt újra az obstrukció a tegnapielőtti mód szerint.

Kubik Béla emlékezett meg a jkőnyv fölolvása után a régi időről, a mikor a karokat és rendeket nem a nevük szerint említették a jkőnyvekben, hanem pl. így Sze-

A baba.

Operette 4 felvonásban, írta: Ordonneau, Ford. Reinert Ferencz. Zenéjét szerette: Audran Edmond. — Először adattott a debr. színházban 1899. jan. 12-én.

A „Gésák“ előadása óta nem volt operettnek oly zajos sikere, mint a Babának, melyet tegnapielőtt este mutattak be először a debr. színházban.

A siker különben is előrelátható volt, mert Audran operettje diadalmasan járta be a külföldi színpadokat s midőn a múlt év tavaszán a Népszínházban került előadásra, a közönség tetszése mellett a sajtó osztatlan elismerését is megnyerte és azóta állandó repertoire darabját képezi a Népszínháznak.

A baba igazi gyöngye az operetteknek s méltán sorozható a felejthetetlen szépségű és örök szép „Ripvan Winkle“, Kornevillei harangok és a bájos „Lili“ operettek mellé.

A baba igazi értékét a pezsgős, dallamos és finom muzsika képezi. Egymást váltják a szebbnél-szebb, fülbemászó melódiák. Minden egyes énekszám gyönyörű és igazi francia muzsika, mely sok helyen híven visszaadja és festi a színpadon történeteket. A dallamos keringők, a vidám, pikáns gavottok és egy gyönyörű cuplé (Pál és Panni házassodnak) bájos motívumai egymásután csendülnek meg füleinkben, nem is szólva a karok kiváló éneksszámairól és a finálék szépségeiről.

Néhány nap és a Gésák ked es zenéje helyett a Baba melódiikus muzsikáját fogja minden ember dudolgatni. A zene egyszóval

szinarany, mely mélyebb nyomot hagy minden zeneérzékkel bíró ember szívében.

A librettó, habár nem is a legtökéletesebb, mégis felülemelkedik a mai operett librettók megszokott nívóján. Ha a cselekmény nem is eredeti, de legalább hallunk egy-két ötletes, sőt szellemes mondatot s ha tartalmaz is finom burkolt pikantiát, az inkább különös érdekltséget kölcsönöz a különben elnyújtott librettóknak.

A darab tartalma egyébként a következő:

Tanpouvilleben, melyet hiába keresne az ember a mappán, mert mennybei országban fekszik, él és alkot Hilarius mester a babagyáros, aki hirdetest tesz közbe a lapokban, melyben 40000 livresért nőlen uraknak, de házassag embereknek is minden tekintetben tökéletes babákat kínál. A mesternek különösen két remek babája van. Az egyiket leánya, Alezia, a másikat felesége mintájára készítette.

Szerencsétlenségre azonban törülgetés közben a két baba összetörik és hogy a mester meg ne tudja a balesetet, amíg a munkások újra összeállítják azokat, leánya és felesége állanak helyt helyettük.

A véletlen folytán épp ekkor jelentkezik vevőnek Lancelot, aki a szomszéd kolostorban novicius — es aki meg akar házasodni. A nagybátyja ugyanis csak úgy hajlandó öt örökösévé tenni, ha meghazasodik, vagyona pedig nagy szüksége van a kolostornak, mert a szegény barátok már alig tengetik életüket. Hilarius mester hirdetest nagyon kapóra jön

t hát. Lancelot meghazasodhatik és mégis hű marad fogadalmához ha egy babával kel egybe, melyet nagybátyjának mint élő feleséget fogja bemutatni. De Lancelot baba helyett az igazi Aleziával esküszik meg és a mikor megtudja, hogy a felesége nem faból és aczalból való baba, hanem húsból és vérből való leány, aki tiszta szívből vonzódik hozzá, bucsút mond a szerzeteseknek és lesz ő is igazi férj.

Az előadás magas színvonalon állt, úgy a magán szereplők, mint a karok kifogástalanul tehetségük és képességük érvényesítésével a legtökéletesebben működtek és a nagy sikerből méltán megérdemlik a mi elismerésünket is.

A baba személyesítőjéről Kaposi József emlékezünk meg legelőször, ki tegnapielőtt valóságos ünnepelt a lelkes közönség. Megjelenésekor tisztelői viragokkal és ógi gyönyörű viragkosárral leptek meg, melyen egy kis baba hímáldozott. Fárastó, nehéz szerepét bámulatos tökéletességgel játszotta. A baba képes mozdulatai, merev tartását a leghivebben utánozta és alakításán meglátszott hogy szerepének minden egyes részére kiterjesztette a figyelmet és tanulmányozta. Hangja gyönyörűen csengett, különösen a magas regiszterekben és csaknem minden éneksszámát megkeltett ismételnie. Nála tökéletesebb babát elképzelni sem tudunk.

Es csak most jálaljuk igazán távozását. Mert a vidék összes szubrett énekesnői közt Kaposi kétségkívül az első helyen áll. Reméljük azonban, hogy távozásá még nem be-

ged követe és ez azt jelentette, hogy Klauzál Gábor.

Indítványozta tehát, hogy térjünk vissza a régi szokashoz s a tegnapi ülés jkönyvébe két szó helyett Lukács Gyula, tegyük ezt: monori kerület képviselője. És nevszerinti szavazást kért.

S t u r m a n Gy. a távollevők helyett nem szavazók főlvetelét kérte a könyvből.

T o t h J. a névszerinti való szavazás helyett a névszerinti szavazás kifejezést indítványozta.

E 3 indítványra szavazgattak csöndesen 1 óraig.

A folyosón sűrűgtek-forogtak, tanakodtak, barátkoztak, taktikáztak s igyekeztek egymást lefőzni az érdemes honatyák és háborogtak az ellenzéken a miatt, mert Bánffy a l a d n a k nevezte diszpolgári beszédeben az ellenzék politikai eljárását épp most, amikor az ellenzék oly önmegtadással s annyi áldozatkészséggel iprkodik a békét létesíteni.

A kormány egyik tagja azzal igyekezett lecsillapítani a háborúkat, hogy Bánffy még nem ismerte a bekepointokát, amikor a diszpolgári beszédét mondta.

Az indítványok ellen átlag 110—115 kormányparti és disszidens szavazott le.

E szavazások megtörténte után következett a napirend, első sorban a tegnapi elmaradt szavazások: ezek közül csak egyet lehetett elvegezni, a H e n t a i l e r L a s napirend előtti főlzólására vonatkozó.

Hét perccel 2 óra előtt vége lett a szavazásnak s Madarász korelnök az ülést eloszlatta.

BELFÖLD

A hármas szövetségből való kiküszöbölését jósolják némely magyar lapok Ausztria és Magyarországnak és pedig azért, mert a magyarországi viszonyok ez ország s vele együtt az egész két birodalom Ausztria és Magyarország oly meggyengülését eredményezték, hogy e miatt a német császár nem tudjonit annak olyan értéket, amelyért a szövetségben behagyását kívánatosnak tartaná, mert eddig csak Magyarország súlya volt az, amelyért Ausztria és Magyarországra a hármas szövetségben súlyt helyeztek.

ezett tény és hogy jövőre ismét a társulat között üdvözölhetjük a kitűnő művészt.

Partnere K á i l a y Lujza (Lancelot) szintén kivette a maga részét a sikerből. Bárson, kedvesen játszott a ártatlan szende jovicust és a közönség elismeréséhez szívesen hozzáadjuk a kritika dicséretét is.

Pompás humorral játszott F e n y é r i (Hilarius) ki megmutatta, hogy nemcsak dráma, hanem komikus szerepekben is élvezhető alkítást produkál. Fenyéri egy sokoldalú szíves, ki mindenkor büszkesége lehet egy tárulatnak.

S z e n t e s és Bartha is józüen játszottak és kiaknálták a szerepükben megvalóuló humort teljes mértékben. Sokat mutatott a közönség L o c s a r e k n é alakításán is és S z i k l a i kis szerepében is gondoskodott a derűltég fenntartásáról.

Kedvesen táncoltak a Halmay nővérek. Az operette betanításáért és kitűnő előadásáért Znojemszky, a mi derék karmesterek érdemel dicséretet; aki biztos kézzel vezényelte az operettet.

A rendezés kitűnő, a darab kiállítását pazar fényű volt. Komjáthy ez alkalommal nem kimélvén kötséget és fáradságot, a bőséges látványossággá tette a babát.

Ezek után szinte főlseges megjegyeznünk egy a baba a saison legsikerültebb darabja mint ilyen, hisszük, hogy állandó kasszababot fog képezni.

f. m.

Ki ne látná célzatát e híresztelésnek, hogy t. i. az nem más, mint az ellenzék ellen kijátszott kártya, amelylyel a béketárgyalások ezen idejében az ellenzék, a hármas szövetség felbontásával is megakarnák félemlíteni s engedékenységre bírni.

Hanem hát tronfra tronfot ütünk — azt felelvén, hogy ha Magyarországon az Ausztria és Magyar birodalmak közt oly súly van, a mint van is, hogy a hármas szövetségben ezért az Ausztriai és Magyar birodalmak becses: vajjon, ha Magyarország a kiegyezésben elveszti törvényes jogát és erejét, becsesebb lesz-e a német császár előtti, aki a hármas szövetség hegemoniáját vezeti. Nem az-e inkább a német császár célzata, ha tőle erednének ily fontoló megjegyzések, hogy Magyarországon a kibékülés történjek meg, de úgy, hogy ez erejében ne gyengüljön, hanem egy sulytevő birodalom erejének minden feltételeivel birjon. Ezt pedig itt nem a többség jogfeladatával, hanem a közjogi ellenzék törekvével, a törvényes jog fenntartásával és fejlesztésével lehet elérni.

A vasárnapi népgyűlés. A vasárnapi népgyűlést tudvalevőleg az Új épület telkén akarták megtartani. A polgármester a főváros tulajdonában levő területet átengedte, de a telek nagyrésze a közmunkatanács kezelésében van. A közmunkatanács tegnapi ülésen a területet nem engedte át azzal a megokolással, hogy a terület a kormány s csak a kormány engedhetné át. A rendőrség pedig kijelentette, hogy szigoruan ellenőrizni fogja, hogy a népgyűlés csak a főváros területén maradjon. A népgyűlés rendezősége el akarja kerülni az esetleges botrányt s azért ma az Újvasártér átengedését kérte a polgármestertől. Halmos Janos polgármester át is engedte s a népgyűlést az Újvasártéren tartják meg. Az előkészítő bizottság ma a Sasok épületében akarta értekezletét megtartani, de a program változott s az értekezletet a Baross-utcai függetlenségi körben tartják meg.

A protestantizmus és a függetlenségi párt.

Édes barátom!

Nem igen foglalkozom a politikával, legfeljebb tudomásul veszem az eseményeket, úgy ahogy a lapok megírják. Am az Egyetértés tegnapi s z á m a b a n s z ó t s Farkas urnak az aggályoskodása mégis felingerelt, mert ugyanezeket az aggodalmakat már egy hónappal ezelőtt szóról-szóra hallottam a függetlenségi párt egy olyan kiváló tagjától, a ki képviselői mandátumát — amint mondják — sok részben a kormánynak köszönheti. Akkor ezekre az aggodalmakra ugyanazt feleltem, a mit most akarok ismételni. Mindenek előtt azonban kifejezést óhajtok adni annak a megbotrankozásnak, a mit Szóts Farkas urnak az Egyetértésben megjelent levele keltett bennem.

Tehát bekövetkezett az, mitől már egy hónappal ezelőtt tartottam, hogy az egyesült ellenzék akcióját utolsó esetben egy ilyen váddal fogják megszüntetni, csak azért, hogy a kormányt kimentsek zavarából.

Nekem úgy tetszik, hogy a két hamis jelszó egy gyarabba készült s valóban nem volna nekik rossz, ha a kálvinisták felülnének. A függetlenségi pártban ugyis sok képviselő képvisel kálvinista kerületet, s ha ezeket az akcióból ilyen vallási jelszavakkal ki lehetne szorítani, ez a végvonaglásban levő Bánffy-kormányt ugyancsak üdvös volna! Ezért ingerelt föl a közlemény, mert ez két ur, (remélem, hogy a függetlenségi pártban nincs több ilyen), egy huron pendül. Hogy a céljukat elérjék, Szóts Farkas ur elérkezettnek látja az időt, de hála istennek a Magyarországon tegnap szama fejen talál a szöveget. — Tökéletesen igaz, a mit Szóts Farkas urnak válaszoltak, s így a magam részéről csak annak kijelentésére szorítkozom, hogy mi valódi kálvinisták korántsem félünk egy a klerikalizmustól, ultramontanizmustól, mint a hogy félünk a Bánffy-féle kálvinizmustól,

melynek nemcsak az ország érdeke nem szent, de a saját felekezetének is többet ártott, mint ötven jezsuita.

Én kálvinista vagyok, mégsem kívánok sohasem kálvinista miniszterelnököt, mert lám, egy katolikus miniszterelnök meg sem merete volna kísérelni autonómiánknak azt a megnyirbalását és kijátszását, a mi Tisza és Bánffy alatt megtörtént. És ha mégis megkísérelné, a XIX. század végén: minden valószínűség szerint pörül járna velet.

Az ellenzék megfogyatkozását s a választásokon való elbukását sokan még mindig a kormány erőszakoskodásának, vesztegetéseinek tulajdonítják. Igaz, ezek nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy annyi kerületet elvesztettünk; ám az sem az utolsó kortesfogás Tisza Kalmántól, hogy Nagyváradon a programbeszédében kiállításba helyezte a kálvinista papoknak a — 800 fétos minimumot. Erre a mi szegényebb papságunk eddigéig hathatós tevékenysége egyszerre megszűnt s ha egyesek szavaztak is, a függetlenségi párt s sokkal nagyobb jelentőségű választási szerepléstől tartózkodtak. Mináézt magam tapasztaltam, s ezt tartom amaz érzékeny veszteség valódi okának.

És mit nyertünk vele? A kálvinistaságnak az volt s ma is az a legnagyobb baja, hogy csaknem általános szegénysége daczra e viselkedés nélkül nagy az egyházi adója. Adig, míg az állam oly súlyos adóval nem terhelte meg, csak kiagyógte valahogy, de most már a keletét elviselni képtelen.

S mert a lelkészeknek a 800 frtos minimumot kiállításba helyezték, előalloított az az eset, hogy a hol 8—900 frtra felmegy is a lelkési fizetés, ott arlejtést tartanak a jövedelemről, hogy minél kevesebb jövedelmazást tüntessenek ki, azért, hogy a prezent-penzből minél többet kaphassanak. Hogy mi lesz a hivekkel, a kik a mai viszonyok között sok helyen, képtelenek az állami adó kérészesét, sőt háromszorosát fizetni egyházi adó címén, azzal senki sem törődik az ég alatt, Majd látni fogunk kibizott pasztorokat és alig lezeugó sovány nyajakat. Ebben látom én a kálvinistaság veszedelmét, a mint már most is észlelhető, főként Debreczenben, Szentesen és az alföldi városokban. Mi lesz, ha a baj mihozzánk is eljut? Hiszen látni való, hogy ez egy egyoldalú intézkedés: a pap sorsán könnyítve van, ám a nép egy garással sincs előbbre. Ettől félek én, nem a klerikalizmustól s az ultramontanizmustól. Pedig ezt kálvinista miniszterelnököknek köszönhetjük!

Az a szellem, ami ma az őt s uperintendencián észlelhető, az a Tisza sorvasztó rendszerének a bélyegét visei magán. Kiölni minden érzést s a szabad gondolkodást; előtrbe helyezni, akinek bálvány a kormány: ilyen ma Debreczentől Kolozsvárig a kálvinistaság!

Akaratlanul meszsziire mentem, de nem Vigyazzatok az ellenfelre, akiknek a torokán tartjátok a kést; el ne eraszútek, amíg meg nem szabadultok ettől a 30 év óta mindent elperzselő rendszertől. Úgyat se vessetek ezeknek a baglyoknak a hubogására, akiknek a mai rendszer sötétsége az élet elemük, de vigyazzatok reájuk. Nincs veszedelmesebb, mint a hazi tolvaj, ezek pedig azok.

Amit irtam, nem foglaltam rendszeresen egybe; mindegy. Te megerted, hogy csak kiállításra akarlak buzdítani az igazság mellett.

KüzdjeteK úgy, mint eddig: bátran; tietek az igazság, mellettetek minden igaz, jó magyar és becsületes ember. Koronazza lelkes működésüket siker, mindig csak előre!

Ölel szerető barátod

Urady Mare,

ugyis, mint a beregi függetlenségi párt elnöke.

ugyis, mint a beregi ev. ref. egyházmegye gondnoka.

Ehez a helyzetet tisztán felintető levélhez nincs mit tenni s elvonnunk. De azt kiséelőül ki kell jelentenünk, hogy mi, akik közvetlenül ismerjük a ref. lelkészek hazafi-

ságát és erkölcsi elveit — állítjuk határozottan: hogy a mikor saját anyagi jólétük és a Haza érdeke hozatik viszonyba s azt mondják nekik; válasszatok, ők történeti multjokhoz híven azt mondják: «A Haza minden előtt!»... Ők a gályára küldött predikátorok és a »pro patria et libertate« zászló alatt harczoló kuruczok utódai, nem fogják kicsinyes felekezeti fenyegetésekkel megfélemlíteni magukat, hogy az osztrák hatalmi érdekét támogassák saját hazájuk ellen.

Színház.

Hétműsor. A mint értesülünk a színház jövő heti műsora a következőképp állapított meg.

Vasárnap, jan. 15-én délután A tékozló látványos színmű, este pedig A parasztkisasszony meggy bérletszűnetben.

Hétfő, jan. 16-án bérlet 88 szám »A.« A fekete vért Jókai színműve.

Kedde, jan. 17-án bérlet 89 sz. »B.« Horvath Miklós vezérelt zeneakadémiai növendék versenyszáma: A cigánybáró.

Szerda, jan. 18-án bérlet 90 sz. »C.« Az eleven ördög. Operette 3 felvonásban.

Csütörtökön jan. 19-én bérlet 91 sz. »A.« Hunyadi László opera.

Pénteken, jan. 20-án bérlet 92 sz. »B.« Ujdonságnál először: Himfy dalai. Vig. Szombatjan. 21-én bérlet 93 sz. »C.« Ugyanaz.

Vasárnapjan. 22-én két előadás; d. u. 3 órakor: Az ördög mátkája, népszínmű; este fél nyolc órakor Dobó Katicza történeli énekes szíjáték.

A »Baba.« Adrau bájos operetteje, a melylyel tárczarovatunkban részletesen foglalkozunk, tegnap este ismét gyönyörködtette a színházat zsufoltságig megtöltő közönséget. A hatás tegnap se maradt el a közönség élvezettel hallgatta a kedves melódiákat és a szép muzsikát.

A szereplők ambícióival, jó kedvvel játszottak, volt is taps quantum zsatis.

Kapossai Józsa ez alkalommal is kedves és bájos »baba« volt s amellet gyönyörűen énekelt. Kallay Lujza mint Lancelot aratott zajos tapsokat. A többiek is mind mind szabatosan és dicséretéreméltőan játszottak.

Darabváltás. A színház igazgatóságától a következő hirt vesszük:

Tekintettel arra az érdeklődésre, mely a »Baba« előadását fránt mutatkozik, amennyiben a szombat esti előadásra már délelőtt minden jegy elfogyott, a vasárnapra hirdett »Parasztkisasszony« helyett negyedszer ismét a »Baba« adatik bérletszűnetben.

H I R E K.

A »Mi« bálunk. Így nevezzük azt a tiszta magyaros mulatságot, melyet a »Függetlenségi Kör« e hó 21-én rendezend a »Bika« disztermében, A »Mibálunk« lesz az, édes mindnyájunké »Debreczen törzsgyökere romlatlan magyar polgárainak mulatsága, a hol a »szilaj verbunkos« s a »büszke toborzó« ütemei felelevenítik a multat, a dicső hajdankort, midőn minden magyar szívet a honszeretet tüze dobogtatá, nem pedig, mint mai napság némely gyászmagyaroknál e felséges érzés talpnyalássá vált. Jertek polgártársak minél tömegesebben! Jertek!! Igaz,

hogy a haza sorsa a ti romlatlan szíveteket gyászal borítja, épen azért jertek hadd oszoljon a gyász; legalább egy órára, egy éjszakára, felejtsetek el, hogy nem boldog a magyar! Bárha a czélbavett béketárgyalások sikere addig is osztatná honfibanatunkat!

S ti ifjak! jöjjetek azért, hogy szívetekben a mult visszavarázslása erősítse a honszerelmet s a multon me-rengve — bizzatok egy szebb jövőben!

A rendezőség már minden előkészületet megtett, hogy a bál sikerét biztosítsa. A meghívókat már szétküldötte kik tévedésből nem kaptak, forduljanak a »Függetlenségi Kör« elnökségéhez, mely szívesen fog meghívóval szolgálni.

Istentisztelet. Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Schindler Márton segédlelkész tart istentiszteletet.

A nőegyleti népkönyha részere e héten a következő adományok folytak be: id. Csanak József 10 frt, Szegmeth Karolyné 5 frt. I. ker. kapitányság 3 frt. 50 kr. özv. Szabó Sandorné 3 frt. Könyves Tóth Sándor, Tóth Beláné, Áron Manóné, Varga Karolyné 2—2 frt. Némethy Majos 1 frt 50 kr. Berger Jenőné, Brunner Edené, Jablonczai Kalmánné, Dr. Pallay Miklósné, Riesz Lipótné 1—1 frt. ifj. Csanak József 10 kilo lencse, 10 kilo rizs, 25 ko paszuly, 25 kilo szilva, 10 kilo borsó, Szunyogh Bertalan 2 zsák krumpli, 25 kilo gaszuly, Pentek Sándor 1 kosár krumpli, Sesztina Lajosné 2 zsák krumpli.

Az ellenzék üdvözlése. Kossuth Feren-czet és a függetlenségi és 48-as pártot parlamenti munkásságukért: a bihar-tordai Magyar Olvasókör feliratban üdvözölte.

Sárvary Adél esküvője. A debreczeni szép »anyok egyik aranyos tagjának, dr. Sárvary Gyula tiszti főorvos kedves leánya, Adélnak ma d. e. esküdtött örök bűséget dr. Udvarhelyi Dezső dracskei kir. albiró. Az esküvőn Debreczen város közéletének előkelő férfiai nagy számban megjelentek. Az esketési szertartást Wolaffka Nándor kath. püspök végezte. Az esküvő után az Angol Királynő szállodában fényes dejeneur volt. A fiatal pár a délutáni vonattal Derecskére utazott.

Az érdem megjutalmazása. Erdélyi István lapunk köztiszteletnek örvendő régi munkatársa, aki egy évtizeden át odaadó buzgalommal és faradhatatlan munkaszeretettel szolgálta a közönség érdekét ugys mint író, ugys mint a függetlenségi part nyomdájának művezetője, a napokban a város nyomdájában mint raktárnok nyert alkalmazást. Ezen új állás habár elége szerény is ahhoz, hogy Erdélyi István érdeme szerint lenne megjutalmazva — mégis jól esik nekünk ha ebből az alkalomból örömmel s legjobb szerencse kívánatainkat fejezzük ki közéletünknek ezen érdemes munkása iránt.

A bűn utján. Egy valamikor szebb napokat látott asszonyt fogott el tegnap a rendőrség, aki a hiszekegy embereket a leglurfangosabb módon csapta be és különféle csalásokat követett el. A szédelőző Nagy Lajosné H.-Böszörmény volt rendőrfőkapitányának felesége. A bűn utjára tévedt asszony különben már többször volt büntetve törvénybe ütköző cselekedeteiért, Most ismét sok bűne került napfényre, amiért sokáig meg lesz fosztva szabadságától.

Orvosok köre. A debreczeni orvosok tegnap d. u. népe« gyűlést tartottak a keresk. akadémia disztermében, hogy a megalakított kör tisztségelőit megválasszák. A választás a következő eredményre végződött: Elnök: dr. Kenéz Gyula, alelnök: dr. Popper Alajos, pénztárnok: dr. Sichernán Adolf, titkár: dr. Tüdös Kálmán.

Az egyetemi kör bezárása. Az ifjuság és az egyetemi tanács közt fölmerült sajnálatos összeütközés valószínűleg nemsokára elsimul. Mihalkovich Géza dr. rektor ugyanis magához hívatta Ludvig Rezsőt az egyetemi kör volt elnökét és tudaita vele, hogy az ifjuság magaviseletével meg van elégedve, megígérte, hogy illetékes helyen partolni fogja az egyetemi kör újra való megnyitását. Föltétlenül tüzte azonban ki, hogy a körben semmiféle politikai értekezlet ne legyen s e célból ki fogják egészíteni az alapszabályoknak erre vonatkozó §-ait.

Ugron Gábor és az ex-lex. Ugron Gábort felkereste egy függ. parti képviselő, hogy rábírja arra, miszerint a vasárnap Budapesten tartandó népgyűlésen beszédet tartson. Ugron kijelentette, hogy egyelőre nincs szándéka a politikai mozgalmakban részt venni, ha azonban az ex-lex állapot huzamosabb ideig fog tartani, ismét ki fog lépni a harczmezőre.

Ki tud jobban közjogot? A következő sorokat kaptuk: Hihetetlen, de igaz, hogy II. Vilmos német császár, jobban ismeri a magyar közjogot mint felséges kollégájának I. Ferencz Józsefnek fényes kabinetirodája.

A berlini ezredtulajdonosi jubileum alkalmából királynak a B. H. (Lloyd és Nemzet szerint is) így írt II. Vilmosnak:

Ausztria császára II. Vilmos német császár és Poroszország királya ő felségének, Berlinben.

Erre a válasz Vilmostól:

Ausztria császára és Magyarország királya ő felségének, Bécsben.

A magyar pénzen is föntartott kabinetiroda pedig tudomásul vehetné, hogy az ausztriai császár és magyar királyt nem lehet Ausztria-császárnak rövidíteni, — még táviratban sem!

Véres kardpárbaj. Temesvárról táviratozzák, hogy Bellay József városi levéltárnok és Szépe László megyei aljegyző között ma súlyos feltételek mellett kardpárbaj ment végbe, mely Szépe súlyos megsebesülésével végződött. A párbajra szöváltás adott okot,

Eltűnt család. Miskolcra írja levelezőnk, hogy nagy felűnést okozott a városban az államvasut egyik ottani tisztviselője, Debrecezen Lajos nejeinek eltűnése. — Az asszony a két gyermeket is magával vitte. Valószínűnek tartják, hogy a szerencsétlen asszony gyermekeivel együtt a Sajóba ölte magát.

Az iglói csata emléke. Iglóról táviratozza tudósítónk: A városi törvényhatósági közgyűlés ma Folgens polgármester elnöksével elhatározta, hogy februárius 2-án az iglói csata ötvenedik évfordulója emlékére nagy ünnepséget rendez. A csata évfordulóján a város díszközgyűlést tart, a melyen alkalmi beszédet mondanak. Ünnepséget rendez a város közönsége és a gymnasium is.

Egy szerencsétlen kacska. Mikor a hirlapi riporternak a hírovtat kitöltésére hiányzik a mi legszükségesebb: a »hír«, kapja fogja magát és költői hangulatának ellenlértizhetetlen csapongást engedve, híreket gyárt és eseményeket kohol... ezeket beírja a lapba s a hálás publikum pedig az efféle sületlenségeket avval jutalmazza meg, hogy szóró-szóra elhiszi... Így történt ez körülbelül ur, egyik igen tisztelt lapjárunk a »D. E.« 8 ik számának hírovtatában »Szerelmes kaszírónő« című világgá kürtölt érdekes közleménnyel is, melyben elmondja az illető birgyárto, hogy »egyk helybeli tekintélyes szállodában egy szép kaszírónő beleszeretett egy utazóba és a szerelmes pár nászutat rendezett városunkban egyik szállodában a másikba utazván nagy titokban, türodve elbódító kelymámborban stb. De ezt a boldog »idyll« megirigyelte a rendőrség s a törvény szent nevében letartóztatta a boldog kaszírónőt és »Isten bocsá!« ebzsupoltatta illetékeségre helyére.

Az ember lelkét szomorúsággal tölti el ez a végzet, mely egy szerető szívet ilyen kimondhatatlan fájdalomt okozott... De van mégis egy vigasztalásunk s ez a vigasztalás a

rideg va
odakiál
lébe: »
dorség il
az egész
rézpor!

* E
Debrecze
eljegyezt
belyől.

* A
altal f. b.
mából a
közül me
tárgyak
274, 378
és 540.

nyert tá
ben nap
bizottság

* A

bürgers
jásberés
zest nyu
valo val
szabályr
indokab
határozá
világosa
je és a
órával e
nem tör
gálabürg
felebbez
sértést k
Bánffy K
erdem,
gárságra
part vas
gári okl
meg v
báró B
altal: »

Ban

Ex

ságát
bezte

* I

48-as e
kes nyo
várból,
boroz.
iki ka
debrecz
végig.
cessé
rózsa
koszort
a fején
czimer
Kossut!

* A

napok
lehetett
az Egy
tud, ak
sulat
korába
levő la
ládtag
vették
deutát

A

család,
vagy
Dezső
dr. ku
kondol
Károly
kopors
temi k
démán
gyász
gyász
budap

juk a
Koloz

rideg valóság, a mely kimeletlen hangon odakiált a kalandos természetű riportert fülébe: „Hazudsz drága Öcsém! mert a rendőrség ilyen incidenssel nem foglalkozott és az egész történet sületlen badarság. Punktum! rézpor! ennyi az egész!”

* **Eljegyzés.** Werkner Izidor orosz-hazi Debreczenben is előnyben ösmert kereskedő eljegyezte Wirkman Berna kisasszonyt Zebelyi öli.

* **A Z'ion debreczeni besegélyző egyesület** által f. hó 7-én rendszert táncszertély alkalmából a tambola játéknál kihuzott számok közül még a következők nem lettek a nyert tárgyak átvétele végett bemutatva: 258, 356, 274, 378, 645, 626, 689, 740, 750, 278, 300 és 540. Ezen tambola-jegyek tulajdonosai a nyert tárgyakat átvehetik az egyesület helyiségében naponta d. u. 5—7 óra közt. (A tambola bizottság.)

* **A megfélebbezett jászberényi galabürgerség.** Jászberényből írják lapunknak: A jászberényi képviselőtestület 55 tagja felebbezzel nyújtott le br. Bánffy Dezső diszpolgárival való választása ellen. A felebbezők a városi szabályrendelet 5-ik §-ának nyílt megsértése indokából kerik a galabürgerségre vonatkozó határozat megsemmisítését. E szakasz ugyanis világosan azt rendel, hogy a közgyűlések ideje és a közgyűlésben felveendő tárgyak 24 órával előbb hírtelmenyileg közzeadandók. Ez nem történt s a határozat eo ipso semmis. A galabürgerség érdemére annyit mondanak a felebbezők, hogy az ev-lex-állapot alkotmány-sértést képez, ezt az állapotot pedig báró Bánffy Dezső teremtette meg. Ha ez hazafiat érdem, úgy báró Bánffy részleg a diszpolgárságra. Hir szerint a jászberényi kormány-párt vasárnap szándékozik átadni a diszpolgári oklevelet báró Bánffynak, — noha az még van felebbezve. — A miről küönben báró Bánffy is értesült a következő távirat által:

Báró Bánffy Dezső 6 Exczellenziája.
Budapest.

Exczellenziád jászberényi diszpolgárságát ma ötven városi képviselő megfélebbezte.

Jászberényi ellenzék végrehajtóbizottsága.

* **Kossuth kalap, ország czimer.** Egy 48-as erekiye gyűjtő, nem mindennapi érdekes nyomtatványt szerzett meg a peterváradivárból, hol most a 70-iki filippovics ezred táboroz. Ez az erekiye programja egy 1849-iki katonahangversenynek, melyet a 39-iki debreczeni don Mignel ezred zenekara játszott végig. A mi ezt a műsorlapot különösen becsessé teszi, az azon látható kövön nyomott rózsaszínű keret, mely arabenkből font koszoru gyanánt övezi a műsört és a melyet a fején a magyar czimer kapcsol össze. A czimeren a koszoru helyére hosszú tollas Kossuth kalap van rajzolva.

* **Szilágyi Sándor halála.** Amit már napok óta úgy szólván minden órában várni lehetett: Szilágyi Sándor, a jeles történetíró, az Egyetemi könyvtár igazgatója, a magyar tud. akadémia rendes tagja, a történelmi társulat alelnöke stb. tegnap éjfélok 72 éves korában, az Egyetemi Könyvtár palotájában levő lakásán elhunyt. Halalos ágyánál a családtagok és házi orvosa, dr. Horváth Gyula, vették körül utolsó óráiban Szilágyit, aki már delután esett agóniába.

Az elhunyt Szilágyi Sándor történettudós családjánál számosan fejezik ki személyesen vagy írásban legmélyebb részvétüket. Bánffy Dezső br. miniszterelnök és Wlassics Gyula dr. kultuszminiszter ma délelőtt személyesen kondoláltak. Ugyanígy tettek Jókai Mór, Szász Károly, Hegedűs Sándor és Nagy Miklós. A koporsót holnap helyezik ravatalra az egyetemi könyvtár oszlopcarnokában. Az Akadémia, az egyetemi könyvtára kitűzték a gyászlobogót. A temetés vasárnap lesz s a gyászszertartást valószínűleg Papp Károly budapesti ref. lelkész végzi.

Szilágyi Sándor életrajzi adataiból adjuk a következőket: Szilágyi Sándor született Kolozsváron 1827. aug. 30 án. Irodalmi mű-

ködését már ifju korában megkezdte, 48-ban nemzetőr lett. Szabadságharcunk lezajlása után sorra jelentek meg könyvei, míg a 48-as eseményekkel foglalkozó könyveit napnyrésben elkobozták.

Az akadémia 1858-ban lev. tagjává választotta; 1861. jun. 16 an a közokt. miniszteriumnál titkára lett. Ekkor sok könyvet ad ki s megindítja a Történelemtart, 1878. 1885-ben a Magy. Tört. Étetnapokat. Legna jobb hírettel szert a Magyar Nemzet Története Millemiumi 10 kötetes kiadásával. 1878-ban a tud. egyesem könyvtár igazgatójává neveztek ki, melyet mostanáig viselt. Az akadémia őt választotta meg külföldi lev. tagjává. Alelnöke lett továbbá a Magyar heraldikai és genealogiai társaságnak és a székely művelődési és közg. egyesletnek stb. 1896. nov. 26. a hazai történetírás terén kifejtett kiváló működése elismerésül min. tan. címet nyert, 97-ben 70-dik születésnapja emlékére Tharóczy, Fejérfataky és Radezky kezdeményezésére tisztelői bronzemlékermet verettek, melyet a magyar tört. tars. 1897. jun. 21-iki ülésén ünnepélyesen nyújtottak át neki.

* **Hirdetés.** Értessítetnek a városban es területen lakó palinkafőzde tulajdonosok, hogy az 1898. évi XVI. t. czikk értelmében az iltalok kifőzött palinkamennyiség alkohol tartalma után nemcsak a termelési, hanem a szeszforgalmi adót is kötelesek megfizetni, hogy minden további ellenőrzéstől mentek legyenek; legczelszerűbb akkor amidőn a kir. adóhivatalnál a főzeshöz szükséges adóbárczát megváltják, ha ugyanazon alkalmmal a napi termelőképeség alkoholfoka után járó szeszforgalmi adót is befizetik; mert be nem fizetés esetén minden egyes főzés befejezése után 12 óra leforgása alatt a termelt palinkamennyiség alkoholtartalmát két példányban kiállítandó bej. iven a kir. pénzügyőri szakasznál kötelesek lesznek bejelenteni. A szesz forgalmi adónak a bejelentés alkalmával tör-tént befizetése esetén pedig köteles a palinka főzde tulajdonos, a szesz-forgalmi adó-bárczát a kir. pénzügyőri szakasznál előmutatni illetve átadni. Debreczen, 1899 január hó. Boczkó rendőrfőkapitány.

* **A nazarénusok.** Uj l a k i Ant l, a Debreczeni Ellenőr főmunkatársa tollából került ki ez a nagy hatásúnak ígérkező h a r o m felvonásos népszínmű, melynek f. hó 28-an l e s z b e m u t a t ó e l ő a d á s a a debreczeni színpadon. A premier iránt nemcsak helyben, de a fővárosi sajtóban is nem közönséges é r d e k l ő d é s m u t a t k o z i k. részint a d a r a b tárgyának újdonsága és érdekessége miatt, részint Ulaki irői egyénisége következtében. A darab zenéjét Dóczy J. írta. A bemutató előadásra több fővárosi író, hírlapíró és művész jelentte be jóvetelét

* **Elfogott tolvajbánda.** Biharmegye határára sűrűn teremnek a tolvajbándák: innen is, túl is a határon hirhedett a közbiztonságra. A beéli csendőr-őrs vezetője Nagy Sándor a napokban egy jól szervezett nagy számú tagokból álló városi tolvajbándát fedezett föl, s annak több tagját le is tartóztatta. A banda tagjai többnyire Butyini és a szomszédos községek betipiacczain és vásárain fosztogattak meg, és pedig meglehetősen nagy arányokban: az eddigi nyomozás alatt több szekér lopott dolog került elő. A csendőrőrs a nyomozást folytatja.

x **Állatápolás.** Azon czégek között, melyek lóspört czikkeket és állatgyógyászati termelvények készítésével és terjesztésével foglalkoznak, a Kwizda Ferencz Janos korneuburgi czég kétségen kívül a legelső helyet foglalja el. Ezen jó hírnevű üzlet már 1835. óta törekszik csakis a legjobb készítményeket juttatni kereskedelembe az állatápolás és lóspört terén. Ugy miként Kwizda korneuburgi marhatáporra és Kwizda Restution-fluidja lovak részére annak idején gyorsan emelkedett jó hírnévre és azt mindaddig állandóan meg is tartották, ha onlóképen újabb időben a Kwizda-féle szabad gummi dörzskötők és egyéb szabad védkészülékek a lovak lábaira a legjobb fogadtatásra találtak a lótulajdonosoknál. —

Kwizda Ferencz Janos czég Korneuburgban kívánatra díjmentesen megküldi gazdagn illusztrált katalogusát, melyben a sport barátai sok gyakorlati újdonságot találhatnak.

x **Uj találmány** Legjobb a Fáy-féle rögtön finomító és szépítő arczkréme. Nem zsíros. Ártalmatlan! Higanyt nem tartalmaz. Debreczenben kapható Dr. Rótschnek V. Emil és Tamásy-féle gyógyszerárban, valamint a késziönél Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H. Szoboszlón.

Reform

(A főiskolai ifjuság körében.)

III.

Árpád minden ezredévben csak egyszer szokott ebredni s akkor visszakivánczozik a sírjába. — A nemzeti színházban többször, legalább minden évtizedben egyszer, színre kerül az Árpád ebredése, de mi vagyunk azok, a kik alszunk. — Míg lassanként belevitorlázunk a féktelen kormányuralom önkényes korszakába, addig legszentebb javainkat, érdekeinket veszni hagyjuk és kiöljük a hitet az ifjuságban minden szép és jó iránt.

Főiskolánk ifjusága ma kétszeresen erzi, hogy a jelenlegi nehéz politikai viszonyok között minő kiváló szerep jutott neki: a hamisítatlan, tiszta független meggyőződés nyilvánításának s z a b a d s á g a. Mert odáig jutottunk már, hogy írásban a 16. §. eltörli a szabadszólást, gyűléseinket karhatalommal oszlatják fel s köröinket bezárják.

Világos mindenki előtt, hogy nem az ifjuság hibás ebben. Se a fővárosi se a vidéki. — Sőt a vidéki még kevésbé. — Nem lévén a forrongó események kohójának ajtaja, színhelye előtt közvetlen rá a fontos tények is erejükben gyengítve hatnak és a józan megfontolásra több időt s tért engednek.

Ezért bec-ülöm sokra, ha a vidéki ifjuság, gyűlésein szabadon tanácskozik és határoz. — Tanácskozása rendszerint komoly és határozatai nem válnak szegényre.

Fordítsuk most egy perczre félre tekintetünket a politikai mozgalmaktól, bár nehe, zúnkre esnek is — és gondolkozzunk a felett: mi lehet az oka annak, hogy főiskolánk ifjusága elismert komolysága s tetteje daczara s e m m i l é n y e g e s e r e d m é n y t elérni saját szocizetósa körén belől sem bír? Esetlegesség-e ez vagy a baj csirái mélyebben rejlenek?

Az ifjuság igaz barátait rég foglalkoztatja már e kérdés. Különbözőképp vélekednek erről. Sokan arra utalnak, mintha az utóbbi időben javulás állott volna be a helyzetben, legalább a „Főiskolai zenekör” és „Magyar Irod. Önk. Társulat” által rendezett felolvasó estélyek sikere erre mutatna. Ez azonban csak ideiglenes fellobbanás, a közmondásos szalmatűz, melyre a nagybetegknél az a g o n i a, itt pedig a teljes a p á t h i a állott be.

Ezt tehát semmi esetre se vehetjük biztatónak a főiskolai magyar ifjuság jövőjére vonatkozólag.

Odajutottunk már, hogy legérdemesebb egyesületünket, a Magyar Irodalmi Önképző Társulatot se látogatják, komoly hallgató alig van egy-kettő, a hallgatók zömét az alsóbb gymnasiumi osztályok adják, kik a tanácskozásba, bírálatokba, beleszólási joggal nem bírnak, sőt rájuk való tekintettel egy utóbbi ülésen a kör ülésein előadottakat a gyermekmesék színvonala alá kellett süllyeszteni, a kör méltóságának nem csekély kárára.*) Baj itt az is, hogy a kör tisztviselői közül csak kettő vagy három keresi fel (állandóan) az ülést s benne tényleges szerepet se vállal.

A „Jogász Önképző-kör”-ről jobb nem is beszélni. Mikor egy ülést solo 6 (hat) ember hallgat végig, az példátlanul áll az összes hazai és külföldi ifjusági egyesleteknél.

Egyedül a „Hittanszaki Önképző-kör” tart rendes üléseket, hogy pedig milyen látogatottsággal, személyes benyomásunk erre nem lévén, meg nem mondhatjuk, de az eredményt

*] Ezt mondja a D. F. L. 4-ik számában.

t. olvasóink is elképzelhetik, mikor az ott tartott előadások felelőlegesen, fele szónoklat. — (Nem a magyar ember természete az imádkozás.)

Az olvasó-egylet, melynek legszámosabbak a tagjai, szűk helyiség, ódon lapok s rozsz világitás mellett, úgy — a hogy prosperál. Legalább az 5—600 tag közül van ott állandóan 20 (husz), azaz a tagok 1/30-a. Még szép, hogy annyi is van, mikor másnapi számokat kap. (Lásd D. F. L.)

A segély-egylet-re sokan szorulnak. Résztart kölcsönsegély, részint ingyen valamint könyvsegélyt oszt ki. — Persze a könyvek csekély példaszám mellett ócskak és rongáltak. — Ingyensegélyt kevésnek adhatnak, a kölcsönsegély pedig a felvevőnek valk rendszerint kárára.

Ezveleink között ezt tartják egyesek a legelőkelőbbnek — legalább is a kortésék! A segélyegylet elnöke irányítja az ifjúságot, már úgy ahogy képes a megnehezedett viszonyok között, A jelenlegi elnök mindent megtesz, a mit lehet.

Ime mily vi-zas állapot.

Egy tisztán emberbaráti intézmény elnöksége szellemi ügyekben magához ragadja a gyepiót s görccsösen fogva, nem hajlandó kiegyenlíteni, (Nem szól ez az elnök személyéről, kit a reformra hajlandónak tartok.)

Mi ennek a magyarázata?

Bajos volna okát adni, de abban az egész akadémiai ifjúság megegyezett, hogy e vizás helyzetnek véget kell vetni.

Nem új dolgok ezek, számtalanszor lettek különböző oldalról megvitatta és elítelve és mégse történt mindazideig egy lépés a kibontakozásra.

Ha az egyes egyletek alapszabályai korszerűek s megfelelők lennének, a kibontakozás útjához a közeget ez alapszabályok egyes részei adnák, míg az utirány az összes egyleteket egybefoglaló Akadémiai Kőr vezéreszméje szolgáltatná.

De maguk az alapszabályok se nyújtanak erre támpontokat. Később erről még bővebben szó lesz, itt csak a következőkre kell figyelniünk.

I. A főiskolai ifjúságot képviselő és magában foglaló egyleteknek erős reformon kell a esniök.

II. A reformnál kifunduló pontul egy létesítendő Akadémiai Kőr szolgáljon, mely az összes eddigi egyleteket magába olvassza.

III. Alapvető munkau reformáandók a most fennálló egyletek is.

Ez tehát egy mindeor egyiránt és keloőleg kiterjedő reformterv lenne.

2. Milyen legyen az akadémiai kőr.

Az akadémiai kőr alapszabályainak az összes egyletekének a legjavat kell magába foglalnia.

Tagja lehet minden az anyakönyvbe beirt rendes hallgató mind két szakon. Az elnök egyuttal az Irodalmi Társulatnak is elnöke, a többi tisztviselők pedig rangszerinti sorban a bátrabb állott szakosztályok vezető elnökei. — Minden szakosztály megválasztja a többi tisztviselőit, kik némi korlátozással választmányi tagjai az Akadémiai kőrnek. A szakosztályok választmányi tagjai mint póttagok szavazhatnak az A. K. választmányi ülésein és azokon megjelenhetnek.

Az Akadémiai Kőr hivatalos lapja a „Debreczeni Főiskolai Lapok”, vagy ha ez különválna, e gy m á s l a p. A rendelkezésre álló alaptöke szerint h e n k i n t is megjelenhet.

R e n d e s r o v a t a i: Vezércikk Tárca, Második cikk, Szak cikk, Művészet, Színház, Tudomány, Irodalom, Sport, Egyesületi Hírek, Vegyes, Szerk. üzenetek lennének.

A szerkesztőt a választmány bizna meg a lap szerkesztésével, kötelezven a rend tartására. Ellenőrzője az elnök, ki elmozdít hatja, felfüggesztheti. — Főmunkatársakul tehetségük s szorgalmukkal kitűntek is felkérhetők s nem egész évre vannak kötelezve megmaradni.

Az Akadémiai Kőr a feltüntetett észleteknek szétválasztását a gymnasiumi

tanulóktól végrehajtván, még a Becsület-széket is kellőleg módosítva átveszi. — A sportszakosztályban különös gondot fordít az atletikai gyakorlatokra.

Tagdíj egész évr 12 korona, miért minden szakosztálynak egy év tartamára tagja s ott működhet. — Különös szorgalmat kifejtők még díjazásban is részesülhetnek.

Az Akadémiai Kőr tagjai arczképe-ellátott igazolvány kiváltására is jogosítottak, melyet a rectorfőkapitányság állítana ki.

Egyedül az Akadémiai Kőr, mint erkölcsi testület vihetné keresztt, hogy szegény hallgatók ügyvédeknel, lapoknál elhelyezést nyerjenek, és méltányos fizetésben részesüljenek.

Azonkívül az Akadémiai kőr belépne az egész világra kiterjedő Nemzetközi Diak Szövetségre és akkor nem érné meg az a szegény a debreczeni diakságot, mint most, hogy a turini kongresszuson többszöri felszólalása daczára se kapott meghívót s helyet.

Végül a kőr tagjai a k mindig módjokban áltana véleményüket szabadon nyilvánítani és teljes suyllyal lépni fel, hol érdekeik sérelméről lenne szó.

Az hiszem e tervem kivitele nem ütköznek semmi lenyem akadályba.

Egyelőre ennyit, a rémletekről más alkalommal.

(Folyt. köv.)

Mocsáry Miklós.

Különfélék.

1849 január hónapja. Január 9. A képviselőház első ülését tartja Debreczenben Palóczy korelátsága alatt. Kossuth az elcsüggedés ellen beszél. Nagyenyeden meg folyik a rabias és gyilkolás. A rabók megtudták, hogy a minorita-rendházban vagy száz magyar — többnyire asszony és gyermek — huzódott meg, megrohantak R e p e d j e felgyógyi görögkatolikus lelkész vez-tese alatt a rendházat, a menekülteket legyilkolták, kirabolták, magába Viskóci hazfőnökebe nyolcz golyót löttek, A városka negyezer főnyi lakosságából nyolczszázat meggyilkoltak az oláhok.

Január 10. Gal Miklós ezredes Aradvár lövetését megkezdi, Nugent tábornagynagykanizsát elfoglalja.

Január 11. Görgei tábornok előhadat Simunich előőrséit Verebelyen elkergeti, utóhadat azonban Csorich ipoly-ágról kiszorítja. — Tordáról Ujlaki hadnagy vezetésével ki-csapat honvéd megy eszrevetlenül Nagyenyedre, rácsap a dőzsölő oláhokra, többet közöttök lemeszarol, majd összeszedve hirtelen 300 elrejtőzött magyart, szerencsésen visszajut ezekkel Tordára.

Jan. 12. Windschngrätz császári fővezér kiáltványt intez a magyar seregben szolgáló cs. és kir. csapatokhoz, hogy térjenek vissza a császári seregbe. Közböcsánatot hirdet a visszatérőknek.

Jan. 13. A képviselőházban jelentést tesznek Windschngrätz válaszaról, melyet a békekövetségnek adott.

Kossuth szivetrázó szavai után a képviselők esküre emet kezzel fogadják, hogy a nemzet függetlenségét, alkotmányát az utolsó emberig, az utolsó csepp vérig védelmezik. Görgei Selmecbányán kapja Kossuth levelét, melyben szemrehányas van a kiáltványokért és Meszaros hadüzm. rendeletét, mely meghagyja neki, hogy Schlick háta mögé kerüljön és rajta Klapával egyesületen erőt venni törekedjék. Görgei a rendeletnek nem engedelmeskedik. Querloute alezredes, a komáromi őrség egy részével Nyáranál áttöri a csalóközi osztrák zarlatot és Neustädter tábornok csapatait Szerdahelyen át Pozsony felé kergeti. Veszteségünk 5 halott, 2 sebesült, az osztrákoké 18 halott (ezek közt Geramb ezredes) és 11 sebesült. Ottiuzer császári tábornok megzallta Szolnokot és ott nagyobb hadkészletet ejt zsákmányul.

Műpartolás Debreczenben.

Debreczen. jan. 11.

Vajjon hány századnak kell még addig leperegni az idő csóráján, még majdcsakis szellemi és erkölcsi értékek szerint becsülik az emberek egymást?

Igen messze lehet még ez a kor, mert még a 7, 9 és 11 águ koronás czimek viselői, valamint a duggazdagok és hatalmasok nap-nap mellett szemlélhetik az előttök hajlongó derekakat, addig a szellemi kincsek birtokosait gyakran mellőzi, sőt lenézi a tömeg.

Ha ez így van általában, miért lenne másként Debreczenben? Bizony — fajjalom — itt is így van.

Debreczen monographiajának írója meglatagatta nem réz Tóth András szobrászt, hogy a művészről és műviről alapos ismeretést adhasson. Tóth András kérve-kérte a tudóst, hogy ne tegye ezt. Megmagyarázta neki, hogy itt művészetről szó sem lehet mert akkor műpartolásról is lehetne szó; az pedig nincs.

Pedig Tóth Andrásnak csak annyiban van igazsága, hogy itt a műpartolás i-n-re-ten len fozaom; de ennek daczára vannak műveszei Debreczennek. Kovács János, Bosznay István nem egy-két olyan művet alkottak már, a melyekkel — Debreczenen kívül — felünést keltettek és elismerést nyertek; sőt mag. Tóth András sem tagadhatja meg, hogy többek között Franciaországól is kapott dícsérő oklevelet és bronzérmeket.

Művészeink tehát voltak, de a műveik iránt alig érdeklődik valaki. És ez nagyon is igaz. Szomorúan illusztrálja a következő dolog.

Tóth András csak nem régen fejezte be Kossuth Lajosnak két magas reliefben kidolgozott mellképét. Igen sik-rült művek ezek, maga Kossuth Ferencz egy szép levélben fejezte ki elismerését a művészek alkotásaiert. Megemlékeztek erről a helybeli lapok is.

Tudattak a közönséggel azt is, hogy a gipsz-mellképek hallatlanul olcsók: darabonként 1 irtert kaphatók a művésznél. S mi lett az eredmény? Az, hogy a művész nem adott el tíz darabot.

Mi mar ezu tal nem is fordulunk Debreczen város nagy közönsé éhez általában, ha csak elvtársainkhoz intézünk néhány szót.

Tóth András a mi legőkeletesebb idealunknak. Kossuth Lajosnak az alakját örökítette meg két domborműben. Lelkünk emelkedik, ha e művekre tekintünk. Mintha élnek, mintha szólnának.

A függetlenségi érzelmű hazafi nem tartana-e szobáj diszének a két művet? Nem örömet merengene-e el előttük olykor-olykor?

Két forintért kiki megszerezheti magának ezt a gyönyörűséget.

Vasarolják meg azér legalább elvtársaiak Tóth András művit!

Méltányolják ezzel az ő hazafias ihletből táplalkozó művészetét, s ne feledkezzenek meg arról, hogy a művész kenyerral is táplalkozik!

A függetlenségi körben gyűjtő iv van a mai naptól kezdve kitéve. Reméljük, hogy mihamarabb tömeges megrendeléssel örvendeztethejük meg Tóth András a mi szobrászunkat, mert ő debreczeni, tehát kitalálólaga a mieink.

Sirius.

IRODALOM.

Uj zeneművek. Endrődi Sandor kurucz dalai még ma is élénken foglalkoztatják a mi zene-köreinket: s hogy az erdeklődés a gyönyörű poemák iránt még ma is mélyen, változatlanul tartós, mutatja az a körülmény, hogy a kurucz nótakra szerzett dalfüzetek napról-nap a szaporodnak. Legujabban Bródy Miklóstól jelent meg a Rózsavölgyi czég kiadásában hat dal, „Virágének” cím alatt, amelyek szinten az Endrődi szép verseire készültek s úgy dallamosságuk, mint zenei értékük tekintetében méltan sorakozhatnak az eddig megjelent kurucz nóták mellé: A poetikus dalok.

1339
kedvelői ke
Bródy Mikl
ményeiben
másik hana
völgyi és
Hunyady L
tát tartalma
A gyönyör
Ferencz g
megoyilak
sem veszít
aki tudval
aiaposabb
hogy mint
művet egy
képeesség
nélkül egysz
ezimalom-
jelent, mit
Ara 4 kor

A karlisk
lamint utók
egyéb ásvány
MATTE
GIE
jelenleg már
de thermis. C
hogy a Gies
szolgá. s hog
Looscher 'u
Pascheitrol.

Ar
ul fel
Arthu
jó ház

1136/1898

Árve

A de
707/2 189
közhírré
Sámuel rá
lakostól 1
August. hó
kamatai és
költség er
sával 1898
felül és lef
butorok, sz
és egyéb m
hó 19-én
vendő és
sz. 3. és
nyilvános k
igérőnek a
lett, széks
fognak ada
Debrec
26-án.

kedvelői kellemes lelki szórakozást lelnek a Bródy Miklósnak magyaros zamatú dalszerzeményeiben. Éra 1 korona 50 fillér. — Egy másik hangjegyfüzet, melyet szintén a Rózsavölgyi és Tsa czég jutottat hozzánk, a Hunyady László nyitányának cimbalom átiratát tartalmazza Allaga Géza mesteri tollából. A gyönyörű zenekari mű, amely az Erkel Ferencz geniuszának egyik leghatalmasabb megvilágozása, az Allaga Geza átiratában sem vesztett magyar hatásából, mert Allaga, aki tudvaleg a cimbalomnak egyik leg- aapossabb művelője ismerte a módját annak, hogy mint kell az ilyen polofinekus remekművet egy egyszerű hangszernek kifejezési képességéhez azt a hatás veszélyeztetése nélkül egyszerűsíteni. A nyitány-átiratot, amely cimbalom-irodalomra nevez nagy nyereséget jelent, mindenkinek jó szívvvel ajánlhatjuk. Ára 4 korona 50 fillér.

Nyilt-tér.

A karlsbadi vízzel végzett kurák alatt, valamint utókúra gyanánt, úgy esen viz, valamint egyéb ásványvizek használata után:

MATTONI-TELE
GISSHÜBLER
Legtöbbésgyógyos
SÁVANYU-KUR

Jelenleg már általánosan van alkalmazásban. Reumatizmus (de thornis, Carlsbadensis tractatus) ugy nyilatkozik, hogy a Giesshübler savanyukut Karlsbad dicsőségére szolgál, a hogy e hely forrásainak gyógyhatását fokozza. Loscher udvari tanácsos monográfiája Giesshübler Püscheltről.)

**Aranyműves tanuló-
ul felvétetik Löfkovits
Arthur ékszerüzletébe
jó házból való fiu.**

1136/1898. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbróságnak V. I. 707/2 1898 P. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Deutsch Samuel részére Csáti István debreczeni lakostól 140 frt tőke, ennek 1898. évi August. hó 5. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 33 frt perkölttség erejéig a fizetett összeg betudásával 1898. évi Szept. hó 14-én bíróilag felül és lefoglalt és 675 frtra becsült butorok, szalonna, ló, szekér, tengeri és egyéb ingóságok **1899. évi január hó 19-én d. u. 3 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Czegléd u. 9. sz. a. és a hizlalóban megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1898 évi Deczember hó 26-án.

Bódogh Zs.
bir. kiküldött.

Előfizetési felhívás

Képes Családi Lapok

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra

A **„Képes Családi Lapok** olyan szellemes és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A **„Képes Családi Lapok** minden évben négy külön beköthető regényt adingyenes mellékletül előfizetőink.

A **„Képes Családi Lapok** borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjalanul közölhetik gondolataikat az **„Előfizetők postájá**-ban.

A **„Képes Családi Lapok** előfizetési ára a **„Hölgyek Lapja** című divatlappal és a külön beköthető **„Regénymelléklet**-tel együtt

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

A **„Képes Családi Lapok** annak, a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A **„Képes Családi Lapok** mutatóvényszámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legzélszerűbben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A **„KÉPES CSALÁDI LAPOK** kiadóhivatala

Budapest, V., Vadasz-utca 14. (Saját házában)

Debreczen sz. kir. város tanácsától

84 SZ.
1899.

Tenyészbikák eladása.

A Debreczen szab. kir. város gazdasági törzs gulyájából kiselejtezeit és számfeletti bikák eladása a városi Tanács által elrendelttévén, erről a venni kívánók azzal értesítettnek, hogy a tenyészbikák eladása az országos baromvásár alkalmával **f. 1899 év január hó 16-ik napján d. e. 9 órakor** az országos barom vásártéren megtartandó nyilvános árverésen fog eszközöltetni.

Debreczeni 1899 január hó 5-én.

A városi Tanács.

Köszönetnyilvánítás.

Ó Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.
Ó császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg **rendkívül meg van elégedve** az asbesttallpall bélelt cipőkkel. Ó Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttallpalléssal, ugyanannál a cipőszélességnél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.
Zágráb, 1898. július hó 8-án. **KRAHL**, huszárkapitány.

Ma yarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási biróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!
Az asbestbetétű cipők kitünőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én tisztelő hiva

WEKERLE SÁNDOR.

Nincs többé lábfájás!

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedveségtől és meghűléstől.

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat sem lábégés.

Rövid idei viselés után **megkönnyebbül a járása** annak, ki cipőjét **dr. Hügyes-féle**, az egész világon szabadalmazott asbesttallpalléssal látja el.

Kettősvastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr.,
homoktalp 40 kr., **gyermekeknek fele.**

Az asbesttallpalléssal kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a **cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított.**

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladéknak megfelelő árendedmény.

ÁLTALÁNOS ASBESTÁRU-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG
BUDAPEST.

**A kabai vasutnál le-
vő vendéglőbe február
1-re vagy legkésőbb
márczius 15-re vendég-
lős kerestetik, feltéte-
lek Mandel Samu tu-
lajdonosnál Kabán meg-
tudható.**

A debreczeni Kereskedelmi Csarnok

ügyében f. évi január 22-én délután 3 órakor

[a kereskedelmi akadémia disztermében] tartandó

közgyűlésre

az aláírt tagok tisztelettel meghívotnak.

Debreczen 1899. Január hóban.

Mayer Emil

a végreh. bizottság elnöke.

TÁRGYSOROZAT:

- Jelentés a végrehajtói bizottság működéséről.
- Az alapszabályok bemutatása és elfogadása.
- Elnök, két alelnök és választmány választása.

Mily elkerülhetlenül szükséges a szőlő permetezősek az elmúlt évadban bizonyították, midőn csakis a permetezett szőlők nem mentek tönkre.

Ennek elérhetésére legjobbnak bizonyult Mayfarth Ph. és Társa

szabadalmazott

önműködő „Syphonia“

szőlővessző és növény permetezője mely az oldatott szivat. tyuzás nélkül önműködően a növényekre permetezi. Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban, és számos dícsérő bizonyítvány mutatja kiünő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH Ph. és Társánál

mezőgazdasági gépgyárak, külön-gességi gyár borsajtók és gyümölcs-érintékesítési gépek részére

Bécs, II/1, Taborstrasse 76 sz.

Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. Képviselek és ismételadók kívánatosak.

Egy üveg ára 1 frt 40 kr

Cs. és kir. szab. mozdító lovak részére

Már 35 év óta az udvari istállóban és a nagyobb katonai és polgári istállóban erositésül nagyobb társadalmak előtt s az erők visszaszerzésére ferasztó menetek után az idegek merevsége s nyilalások esetében, trainirozásnál a lovat rendkívüli munkabírással tezi képes-e.

Főraktár: 1.

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fedelmi udvari szállító.

Kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

Aap. tratott 1865-ben

A legszolidabb gyártmánya és új átjászott

ZONGORÁK

PIANINÓK

és

HARMÓNIUMOK

legolsóbban kaphatók tökéletes jótállás mellett

HECKENAST GUSZTÁV

hirneves zongora-eladási intézetében.

Budapest, most: V. Gizella-tér 2. sz., (a Váci-utca sarkán.)

Ehrbar, cs. és kir. udvari zongora-gyár, továbbá Schiedmayer és fiai stuttgarti udvari zongora-gyár és Thuringia Organ Co. harmoniumgyár egyedüli képviselője Magyarországon. Árjegyzék ingyen.

Serravalló-China bora

vassal,

orvosi tekintélyek, mint udv. tanácsos. Dr. Braun udv. tanár Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag. Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neusser tanár, Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlechner tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánva.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus Róma 1894.

IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus Nápoly 1894.

Általános kiállítás Turin 1898.

Arany érem:

Kiállítás: Venécia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894.

Berlin 1895., Páris 1895. Quebec 1897.

Több mint 900 orvosi elismerés.

Ezen kiünő, új életet gerjesztő szer, kitünő íze miatt különösen gyermekek és asszonyok által kel-mesen hasznaitatik. 1/2 literes üvegekben a frt 1.20, 1 literes üvegekben a frt 2.20. Kapható minden gyógyszerertárban.

Serravalló gyógyszerertár Triesztben,

gyógyárak nagybani szétküldése.

Alapított 1848.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közvényenél, csúznál, tag-szagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., osász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

DIETRICH ÉS FIA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK

TEA, RUM ÉS COGNAC NAGYKERESKEDŐK. FINOM LIKÓRÖK GYÁRA.

BUDAPEST, IV., RÉGI POSTA-UTCZA 10

közvetlen behozatalú valódi

BRAZILIAI RUM-ja.

Kapható: A bizományi raktárban Félegyházi János urnál, továbbá: Havas József, Róth Antal, Koncsek Géza és ifj. Rózsa Lajos uraknál.